

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією Київського
національного університету
технологій та дизайну
«04» травня 2026, протокол № 5

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

Таліят БОДЯЛОВ

«7»

2026 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності В2 «Дизайн»,
спеціалізація В2.03 «Дизайн середовища»,
освітня програма «Дизайн середовища»**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету дизайну

від «16» березня 2026 р.
протокол № 12

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
дизайну інтер'єру і меблів

від «12» березня 2026 р.
протокол № 10

Київ 2026

ВСТУП

Мета фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеню «магістр» – це визначення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вступників вимогам освітньої програми другого (магістерського) рівня за спеціальністю В2 «Дизайн», спеціалізацією В2.03 «Дизайн середовища», освітньою програмою «Дизайн середовища».

Вступ на навчання для здобуття ступеню «магістр» здійснюється на засадах вступних випробувань на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань.

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ФАХОВОГО ІСПИТУ

Вимоги до проведення фахових іспитів укладені відповідно до освітньої програми підготовки магістрів за освітньою програмою «Дизайн середовища» за спеціальністю В2 «Дизайн» та до навчальних програм фахової підготовки здобувачів. Підходи до складання та оцінювання фахового іспиту розроблено відповідно до методики впровадження новітніх технологій навчання, що ґрунтуються на новому баченні подання та засвоєння знань та умінь вступників. Тривалість проведення фахового іспиту для вступу для здобуття ступеня «Магістр» не повинна перевищувати 4 академічні години.

Сутність фахового іспиту полягає у встановленні відповідності фактичного рівня підготовки вступників вимогам освітньої програми. З цією метою атестаційна комісія визначає рівень науково-теоретичної та практичної підготовки вступників.

Фаховий іспит для вступу на навчання для здобуття ступеня «Магістр» за освітньою програмою «Дизайн середовища» проводиться у формі письмового екзамену, під час якого вступник повинен показати знання та уміння, відповідно до кваліфікаційних вимог. Фаховий іспит проводиться за єдиним завданням та варіативними завданнями згідно освітньої програми «Дизайн середовища» підготовки магістра, складеними та затвердженими Вченою радою факультету дизайну.

2. КОМПЕТЕНТІСНІ ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ФАХОВИЙ ІСПИТ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА», ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ В2 «ДИЗАЙН», СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ В2.03 «ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА»

Для успішного проходження фахового іспиту вступники повинні володіти такими компетентностями:

- знає естетичні та правові норми взаємовідносин людей, суспільства, навколишнього середовища, вміє враховувати їх під час розробки технічних та соціальних проектів;

- здатний на науковій основі організувати свою працю, володіє методами створення, зберігання, аналізу, синтезу, передачі, обробки, відображення емоцій, які застосовуються у сфері його професійної діяльності;
- вміє використовувати методи вирішення завдань при визначенні оптимальних співвідношень параметрів різних систем;
- спроможний в умовах розвитку наукового процесу та мінливої соціальної практики до перевірки накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей, вміє здобувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційні технології;
- розуміє суть та соціальне значення своєї майбутньої професії, основні проблеми дисциплін з конкретної галузі його діяльності, бачить їх взаємозв'язок у цілісній системі знань;
- здатний до практичної діяльності, на підставі системного підходу та проведення якісного та кількісного аналізу;
- готовий до співпраці з колегами, знайомий з методами керування, вміє організувати роботу виконавців, знаходити й приймати оптимальні управлінські рішення.

3. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

До переліку проєктних та художніх питань, знання з яких оцінюються фаховим іспитом за освітньою програмою «Дизайн середовища» за спеціальністю В2 «Дизайн», входять:

Розділ 1. Історія мистецтва та дизайну. Мистецтво та матеріальна культура первісного суспільства. Мистецтво та матеріальна культура Стародавнього Світу. Мистецтво та матеріальна культура країн Сходу. Романський стиль: архітектура, образотвоче мистецтво та матеріальна культура. Готичний стиль: архітектура, образотвоче мистецтво та матеріальна культура. Мистецтво та матеріальна культура доби Відродження Європейське мистецтво та матеріальна культура XVII-XIX століть. Мистецтво та матеріальна культура Європи кінця XIX – початку XX століття. Матеріальна культура та дизайн XX століття. Еволюція традиційних форм етнодизайну у XX столітті. Мистецтво Європи та Америки другої половини XX століття. Матеріальна культура та дизайн другої половини XX століття.

Розділ 2. Композиція в дизайні. Композиція як різновид творчої діяльності людини. Місце композиції у розвитку матеріальної культури людства. Визначення поняття «композиція». Види композиції. Закони та засоби композиції. Основні закономірності композиції. Композиційна рівновага. Різновиди симетрії. Композиційна асиметрія. Статика та динаміка як закономірності композиційних побудов. Масштаб і масштабність. Пропорції та пропорційність. Історія виникнення кольору. Колір та світло. Характеристики кольору. Синтез кольору. Кольоровий контраст. Багатомірна композиція. Ритм та стилізація. Орнамент та фактура. Об'ємно-просторова композиція. Колір та людина. Вплив кольору на людину. Колір в образотворчому мистецтві та

матеріальній культурі. Використання кольору в дизайні. Побудова ахроматичних композицій із спрощених геометричних мотивів. Побудова орнаментальної композиції. Принципи побудови багатокольорових композицій. Принципи трансформації рослинних об'єктів в знакову форму.

Розділ 3. Характеристики форми об'єкту дизайну. Принципи взаємозв'язку між елементами форми. Прогнозування розвитку форми об'єктів дизайну. Методи прогнозування форми об'єктів дизайну. Структура форми. Стабільні та мобільні елементи. Внутрішній зміст та форма об'єктів дизайну. Об'ємно-просторова структура та зовнішня форма об'єкту. Головні характеристики теконічності об'єкту. Визначення стабільних та мобільних елементів форми в тектоніці об'єктів дизайну. Тектонічна побудова форми об'єктів дизайну. Характеристика геометричного виду форми. Об'ємність, просторовість та геометричні елементи форми. Величина та маса форми об'єкту дизайну. Членування форми, провідні конструктивні та декоративні членування. Обумовленість членування проектної форми. Конструктивні лінії членування. Декоративне членування форми. Вплив напрямків членування форми на її художню виразність. Поняття базової форми, її ознаки та складові елементи. Логіка та динаміка розвитку внутрішньої розробки форми.

Розділ 4. Передпроектний та проектний аналіз в дизайні. Система чинників, що впливають на проектне рішення. Соціально-культурний та соціально-економічний аналіз проектної ситуації. Типологія дизайн-об'єктів. Аналіз архітектурної ситуації: просторово-планувальний, будівельно-конструктивний, інженерно-технічний. Огляд, обстеження, обмір. Аналіз нормативної літератури. Аналіз досвіду проектування аналогічних об'єктів: аналоги, прототипи, типові проекти та нормалі, рекомендації до проектування, наукові дослідження за темою проекту. Аналіз потреб та вимог замовника. Художньо-стильовий аналіз. Шляхи активізації наукової творчості за допомоги загальнонаукових принципів. Оформлення результатів передпроектного аналізу. Технічний звіт. Проектне завдання. Технічне завдання. Дизайн-концепція. Проектний аналіз. Поточна верифікація проектних пропозицій та рішень. Варіантне проектування. Вибір та затвердження проектних рішень. Методи та критерії поточної оцінки проектних рішень. Рецензування та експертиза дизайн-проектів та дизайн-об'єктів. Якість дизайн-проекта. Відповідність завданню. Відповідність нормативним вимогам. Художньо-культурна якість. Економічна доцільність. Внутрішня та зовнішня оцінка дизайн-проектів та дизайн-об'єктів. Методи та критерії оцінки проектних рішень. Критично-оглядова робота та види її оформлення.

Розділ 5. Характеристика процесу проектування. Поняття «проектування». Вихідна інформація, необхідна для процесу проектування об'єктів дизайну. Евристика як метод проектування об'єктів дизайну. Евристичні методи творчості сучасного дизайнера, їх сутність. Визначення термінів «евристика», «методи евристики». Значення евристичних методів проектування в творчості сучасного дизайнера. Характеристика 3-4 евристичних методів творчості (наприклад, неології, евристичного комбінування, інверсії). Комбінаторні методи проектування об'єктів дизайну. Характеристика методів модульного

проектування та деконструкції. Графічне проектування. Проектний аналіз. Поняття «збору інформації», методи збору інформації. Етапи послідовної роботи над дизайн-проектом. Характеристика етапів роботи над дизайн-проектом: складання технічного завдання; передпроектний етап (фор-ескіз, клаузура); ескізний проект; підбір матеріалів, складових елементів та обладнання; робочий проект. Вимоги до робочих креслень та демонстраційного матеріалу дизайн-проекту. Особливості проектування об'єктів дизайну для масового, серійного та індивідуального виробництва. Проектування та моделювання об'єктів дизайну.

Розділ 6. Комплексне дизайн-проектування. Особливості передпроектного та проектного етапів в комплексному дизайн-проектуванні. Методи та методика розробки творчого задуму-ідеї як етап проектного аналізу в дизайн-проектуванні. Основні етапи розробки дизайн-проекту. Принципи вивчення об'єкту проектування та дослідження в комплексі досвіду об'єктів-аналогів. Основні чинники формування проектного завдання на комплексне дизайн-проектування. Вимоги до об'єкту, що проектується. Зміст художньо-конструкторської документації в дизайні. Принципи встановлення стильових нормативів культури та технічних параметрів у проектному завданні. Вивчення та актуалізація досвіду багаторівневого проектування комплексного дизайн-об'єкту, із заданими властивостями. Вивчення світового досвіду з типового проектування за прототипами. Асоціативне проектування, принципи вибору першоджерела як основи визначення прототипу. Дослідження об'єкту дизайн-проекту. Вибір проектних парадигм як висхідних принципів проектування. Специфіка проектування комплексних дизайн-об'єктів різного призначення. Дослідження методів комплексного проектування функціональних та технологічних систем дизайн-об'єктів в історії дизайну. Розробка складових комплексного дизайн-проекту. Принципи розробки творчої концепції дизайн-проекту. Визначення компонентного, структурного та функціонального складу комплексу, що проектується. Обґрунтування проектного рішення комплексного дизайн-об'єкту. Принципи та методи розробки демонстраційної та робочої частини дизайн-проекту.

4. ВИМОГИ ДО ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Під час проходження фахового іспиту вступник має виявити такі знання та вміння науково-професійної підготовки:

1. Аналізувати основні вчення в галузі фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін; вміти використовувати досягнення наук у різних видах професійної та наукової діяльності;
2. Розуміти можливості сучасних наукових методів та володіти ними на рівні, необхідному для вирішення завдань, які виникають при виконанні професійних функцій;
3. Володіти культурою мислення, знати його загальні закони; бути здатним у письмовій формі чи усній мові правильно (логічно) викласти свої думки;

4. Володіти знаннями основ виробництва, відносин та принципів управління, з урахуванням технічних, фінансових та людських чинників;
5. Вміти будувати та використовувати емпіричні та логічні моделі для проведення якісного та кількісного передпроектного аналізу;
6. Вміти поставити мету та сформулювати завдання, пов'язані з реалізацією професійних функцій; вміти використовувати набуті знання з вивчених наук в професійній діяльності.

Приклад виконання практичної частини завдання фахового іспиту представлено в додатку А.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Abyzov V., Pushkarova K., Jurus J., Kochevykh M. Materials science for designers of architectural environment. Kielce : Wydawnictwo Politechnika Świętokrzyska, 2020. 475 p.
2. Garcia J. P. Hybrid Drawing Techniques for Interior Design. Routledge, 2019. 232 p.
3. Mitton M. Interior Design Visual Presentation: A Guide to Graphics, Models and Presentation Methods. John Wiley & Sons, 2018. 336 p.
4. Адамс Ш. Як дизайн спонукає нас думати. Київ : ArtHuss, 2022. 256 с.
5. Антоненко І. В., Вишневецька О. В. Дизайн внутрішнього середовища: будівельні та оздоблювальні матеріали. Київ : КНУТД, 2019. 348 с.
6. Бондарь Л. Interior Design in Ukraine / Дизайн інтер'єру в Україні. Київ : CP Publishing, 2020. 304 с.
7. Бондарь Л. Product Design in Ukraine. Предметний дизайн в Україні. Меблі, освітлення, декор. Київ : CP Publishing, 2021. 192 с.
8. Гейнс Д. Своя оселя. Дизайн простору, у якому хочеться жити. Київ : ArtHuss, 2019. 352 с.
9. Етвуд Р. Життя в кольорі. Як зробити дім яскравішим. Натхнення і практичні поради. пер. Ю. Максимейко. Київ : ArtHuss, 2020. 272 с.
10. Етвуд Р. Життя з візерунком. Колір, текстура та принти у вашій домівці. Пер. з англ. Ю. Максимейко. Київ : ArtHuss, 2020. 288 с.
11. Йосифович І., Граф Д. Міські джунглі. Або як рослини допомагають нам творити гармонію і стиль. Київ : ArtHuss, 2020. 176 с.
12. Кресвелл Дж. В., Кресвелл Дж. Д. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів. Львів : Видавництво УКУ, 2023, 284 с.
13. Михайленко В. Е., Кащенко О. В. Основи біодизайну. Київ : Каравела, 2011. 247 с.
14. Мхитарян А. М. [та ін.] Дизайн середовища міста: багатокритеріальна оптимізація та розумні технології : підручник. Київ : Наукова думка, 2021. 628 с.

15. Новосельчук Н. Є. Дизайн інтер'єру. Навчальний посібник. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 165 с.
16. Нойферт Е. Будівельне проектування : довідник. Київ : Фенікс, 2017. 619 с.
17. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру : підруч. К.: НАУ, 2014. 348 с.
18. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Пер. з англ. Д. Цепкова. Київ : ArtHuss, 2020. 480 с.
19. Пушкар В. В. Ландшафтна архітектура і дизайн, фітодизайн, садово-паркове будівництво, паркознавство, декоративне рослинництво : словник-довідник термінів. К. : НАКККіМ, 2014. 200 с.
20. Пушкарьова К. К., Кочевих М. О. Матеріалознавство для архітекторів та дизайнерів. Київ : Ліра-К, 2019. 424 с.
21. Рамстедт Ф. Мистецтво затишку. Практичний посібник зі стилю та дизайну інтер'єру. пер. В. Колодій. Київ : ArtHuss, 2021. 240 с.
22. Робертсон Г. Монохромна оселя. Вишукані інтер'єри в чорному та білому. пер. І. Мисник. Київ : ArtHuss, 2022. 196 с.
23. Сен-Клер К. Потаємне життя барв. КМ-БУКС, 2021. 296 с.
24. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання. Київ : Ліра-К, 2021. 400 с.
25. Сьомка С. В. Біоніка в дизайні середовища. Київ : Ліра-К, 2021. 248 с.
26. Сьомка С. В. Ергономіка та ергодизайн: підручник. Київ : Ліра-К, 2019. 616 с.
27. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища. Київ : Ліра-К, 2020. 480 с.

6. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Завдання до фахового іспиту для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Дизайн середовища», за спеціальністю В2 «Дизайн»

1. Теоретична частина:

Визначити концепцію індивідуальної наукової роботи в межах обраного об'єкту дизайну за напрямом досліджень в дизайні середовища, з наведенням актуальності, цілей, завдань та наукової новизни досліджень.

2. Практична частина:

Навести у вигляді схематичної ілюстрації структурну побудову об'єкта середовища, який задається.

Вимоги до роботи:

- Розробити ескізи вхідної групи (вхід з фасаду).
- Розробити фрагменти інтер'єру робочої кімнати та зони з рецепцією.
- Розробити ескіз елемента меблів з можливими варіантами його компонування.

- Образне вирішення інтер'єру має відповідати напрямку діяльності видання.

Формат аркуша А2.

Час виконання завдання – 4 академічні години.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР» ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА», СПЕЦІАЛЬНІСТЮ В2 «ДИЗАЙН»

Критеріями оцінювання робіт вступників є:

- наукова новизна та практична значущість поставленої наукової проблеми;
- обґрунтованість та актуальність вибору тематики;
- самостійність концепції;
- адекватність графічної мови;
- грамотність практичного втілення;
- культура подачі.

Оцінювання результатів фахової підготовки вступників здійснюється на основі стандартних вимог до знань та вмінь, передбачених освітніми компетентностями фахівця. Оцінювання фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Дизайн середовища», за спеціальністю В2 «Дизайн» проводиться окремо з теоретичної та практичної частин завдання. **Оцінка є комплексною і виставляється як сума балів за виконання теоретичної та практичної частин завдання.**

Оцінки «ВІДМІННО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається логічне, послідовне викладення матеріалу з влучними ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні, який демонструє вільне, аналітичне володіння теоретичним матеріалом, що знаходить відображення в правильних, професійно, грамотно, переконливо обґрунтованих рішеннях при наданні ілюстративного матеріалу до поставленого питання. Вступник вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення; аргументовано, науково аналізує творчі процеси. Вміє використовувати різноманітні джерела знань, систематично поповнює знання, вміє застосовувати набуті знання при вирішенні професійних питань, подолання проблемних ситуацій.

Оцінки «ДОБРЕ» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається логічне, послідовне викладення матеріалу з несуттєвими неточностями, з влучними ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні; яка демонструє вільне, аналітичне володіння теоретичним матеріалом, що знаходить відображення в правильних, але не досить переконливо обґрунтованих рішеннях ілюстративного чи словесного прикладів до поставленого питання. Вступник добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги при виборі напряму відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію чи формулювання.

Оцінки «ЗАДОВІЛЬНО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається хаотичне викладення матеріалу з несуттєвими помилками, з ілюстраціями, ескізами, виконаними на належному художньому рівні, яка демонструє орієнтування в теоретичному матеріалі, що знаходить відображення в переважаючих правильних, але недостатньо обґрунтованих рішеннях при наданні ілюстративного матеріалу до поставленого питання. Вступник користується лише окремими знаннями, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань; відповідь потребує постійного коригування, мова спрощена.

Оцінки «НЕЗАДОВІЛЬНО» заслуговує робота, в якій у відповідях на поставлені питання спостерігається хаотичне викладення матеріалу з суттєвими помилками, без ілюстрацій ескізами, або з неправильними ілюстраціями, яка демонструє низький рівень орієнтування в поставлених питаннях з програми. Вступник не володіє необхідними знаннями або практичними навичками з фундаментальних та проєктних понять та принципів дизайну.

Рівні виконання фахового іспиту відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Програма фахового іспиту для вступу для здобуття освітнього ступеня «магістр» для вступу за освітньою програмою «Дизайн середовища», за спеціальністю В2 «Дизайн» розглянута на засіданні Приймальної комісії Київського національного університету технологій та дизайну.

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А

Рис. А.1. Приклад виконання практичної частини завдання фахового іспиту